

C150 – BUI12

VLAAMS PARLEMENT



Zitting 2008-2009

10 maart 2009

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDS BELEID, EUROPESE AANGELEGENHEDEN,
INTERNATIONALE SAMENWERKING EN TOERISME

INHOUD

- Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de oprichting van Flanders-Brussels International 1
- Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het evaluatierapport inzake de convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking 4

Waarnemend voorzitter: de heer Piet De Bruyn

Vraag om uitleg van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over de oprichting van Flanders-Brussels International

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, uw passage door de Verenigde Staten van een tweetal weken terug, samen met de minister-president en minister Vandenbroucke, heeft hier in Vlaanderen toch wel voor enige deining gezorgd.

In het bijzonder is de opening van het Flanders House in New York hier niet onopgemerkt voorbijgegaan. De minister-president had een opmerking over de Belgische diplomatie. We hebben daar vorige week, op de plenaire vergadering van 4 maart 2009, uitvoerig over gedebatteerd naar aanleiding van enkele actuele vragen. Ik kom daar niet op terug.

Aanvankelijk ging de meeste aandacht – althans in de geschreven pers – naar uw toespraak bij die opening. U herhaalde daarin uw nieuwjaarsboodschap voor de Open Vld in Leuven, tenminste, als ik mag afgaan op het vrij uitvoerige verslag in De Standaard. U zou daar namelijk de oprichting hebben aangekondigd van Flanders-Brussels International, zowat de tegenhanger van de nieuwe entiteit die op 1 januari van dit jaar is opgericht op initiatief van het Waalse Gewest, de Franse Gemeenschap en de COCOF, met name de geïntegreerde administratie Wallonie-Bruxelles International.

Mevrouw de minister, ik kan er eerlijk gezegd niet goed meer aan uit. Ik heb op 10 februari via een interpellatie aan de minister-president al eens tekst en uitleg gevraagd over uw aankondiging van begin januari dat u samen met uw collega van de Brusselse regering, minister Vanhengel, een tegenhanger zou oprichten van die nieuwe Waals-Brusselse entiteit. Die nieuwe entiteit zou onder meer buitenlandse investeerders moeten aantrekken. De minister-president ontkende toen dat er ter zake een regeringsbeslissing was. Ik heb zijn antwoord er nog eens op nagelezen. In feite wees hij het idee in min of meer bedekte termen af.

Dat heeft u blijkbaar niet belet om twee weken later aan te kondigen dat de zaak toch doorging. Op 26 februari konden we daarover in De Standaard lezen: “Vlaanderen heeft daarom besloten om een gelijkaardig initiatief te nemen.

De Vlaamse minister van Economie, Patricia Ceysens, richt samen met Brussels minister Guy Vanhengel Flanders-Brussels International op om de merknaam Brussel aan Vlaanderen te hechten.”

Op 2 maart lezen we dan weer de reactie van de minister-president in Het Belang van Limburg: “Patricia heeft voor haar beurt gesproken.”

Het minste dat we van dat alles kunnen zeggen, is dat het niet fraai oogt en dat de Vlaamse Regering blijkbaar niet uit één mond spreekt.

Ik wil de discussie ten gronde niet opnieuw voeren, dat is hier op 10 februari al gebeurd. Wij staan wel degelijk open voor de suggestie om Brussel nauwer te linken aan Vlaanderen in de communicatie naar het buitenland, zowel om politieke redenen als om redenen van efficiëntie. Het merendeel van het Vlaams Parlement vindt dat niet, als ik mag afgaan op het wegstemmen van onze motie daarover vorige week. Wat er ook van zij, het zou me verwonderen dat u niet wist dat de minister-president over dat punt zeer terughoudend is. Hij ontkende dat het om een regeringsstandpunt ging en stelde dat u met uw nieuwjaarsboodschap een persoonlijke opinie had geventileerd. Hij bevestigde ook dat er geen formele contacten zijn geweest tussen de Vlaamse en de Brusselse regering.

Ik had graag meer duidelijkheid gekregen. Is het nu ernst of niet met het initiatief dat u nu al twee keer hebt aangekondigd? Wat moeten we ons daar desgevallend bij voorstellen? Wie zou daar allemaal aan deelnemen? Waarmee zou die geïntegreerde administratie zich moeten inlaten? Hoe concreet zijn uw plannen? Als u de oprichting van Flanders-Brussels vandaag nog eens aankondigt, is het de derde keer en driemaal is scheepsrecht. Wat is de stand van zaken?

De voorzitter: Minister Ceysens heeft het woord.

– *De heer Karim Van Overmeire treedt als voorzitter op.*

Minister Patricia Ceysens: Eerst wil ik zeggen waarom het initiatief Flanders-Brussels International bestaat. Ten tweede wil ik zeggen wat we concreet doen.

Ik ben van oordeel dat er drie cruciale redenen zijn om gebruik te maken van dat initiatief Flanders-Brussels International in het buitenland. Eén: het ontstaan van steeds meer confederale samenwerkingsverbanden tussen Vlaanderen, Brussel en Wallonië waarbij Vlaanderen de banden met Brussel opnieuw nauwer moet aanhalen. Twee: het aantrekken van buitenlandse

investeringen naar Vlaanderen door in te spelen op de merknaam Brussels. Drie: inspelen op de economische ontwikkelingsplannen van het initiatief 'Business Route 2018 for Metropolitan Brussels' van de drie regionale werkgeversorganisaties Voka, de Union Wallonne des Entreprises en Brussels Enterprises Commerce and Industry, in samenwerking met het VBO (Verbond van Belgische Ondernemingen). Er is dus de versterking van de band tussen Vlaanderen en Brussel. Centraal in de promotie van Flanders-Brussels International staat de herbevestiging op de internationale scène van het feit dat Brussel de hoofdstad van Vlaanderen is en dat Vlaanderen Brussel ook niet loslaat.

Voor dit hernieuwde benadrukken van de band tussen Vlaanderen en Brussel bestaat, denk ik, een zeer goede reden, als ik zie dat er kapers op de kust zijn. Op 1 januari 2009 werd een nieuw formeel samenwerkingsverband afgesloten tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad. Een gemeenschappelijke entiteit voor de internationale betrekkingen Wallonie-Bruxelles werd boven de doopvont gehouden. Via een formeel samenwerkingsakkoord werd een instelling Wallonie-Bruxelles International opgericht, die de internationale betrekkingen van de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest organiseert. Wallonie-Bruxelles International wordt belast met de voorbereiding en de coördinatie van de internationale betrekkingen, net als met de uitvoering van de desbetreffende taken die ressorteren onder de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie. Het zorgt ervoor dat de tenuitvoerlegging van het beleid uitgestippeld door de regering van de Franse Gemeenschap, de regering van het Waalse Gewest en het college van de Franse Gemeenschapscommissie operationeel is.

Vlaanderen heeft zelf een dubbele rechtstreekse institutionele band met Brussel. Enerzijds is Brussel onze hoofdstad. Anderzijds worden bepaalde gemeenschapsbevoegdheden in Brussel sinds 1989 uitgeoefend via de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Door de fusie tussen de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest in Vlaanderen en door de vormgeving van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel als een 'ondergeschikt' bestuur van de Vlaamse Gemeenschap, is een samenwerkingsakkoord zoals dat aan Franstalige, Waals-Brusselse zijde is gemaakt, aan Nederlandstalige kant institutioneel niet vereist. De Vlaamse Gemeenschap kan haar bevoegdheden rechtstreeks uitoefenen in Brussel, en dit ook op internationaal vlak. In de praktijk stellen we echter vast dat de Vlamingen, in tegenstelling tot de Franstalige landgenoten, onvoldoende een structurele verankering van Brussel met en in Vlaanderen uitspelen, zeker op de internationale scène. Met Flanders-Brussels International wordt een samenwerking opgedragen

tussen Flanders Investment and Trade, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en andere relevante actoren, met als doel de band tussen Vlaanderen en Brussel internationaal beter uit te spelen, in eerste instantie met het oog op het aantrekken van buitenlandse investeringen.

Dan is er de inschakeling van de merknaam 'Brussels' voor de promotie van de Vlaamse export en het aantrekken van buitenlandse investeringen. Het aantrekken van buitenlandse investeringen blijft cruciaal voor de Vlaamse economie. Volgens de Ernst & Youngbarometer van de Belgische aantrekkelijkheid van 2008 waren er in 2007 175 directe buitenlandse investeringen in België, afkomstig uit 36 verschillende landen. Als we dit opsplitsen volgens de diverse regio's in ons land, geeft dat het volgende beeld. Vlaanderen was goed voor 89 van die investeringen. Dat is 50,8 procent. Wallonië telde er 44, of 25,2 procent. Brussel trok er 42 aan, wat goed is voor 24 procent. Ondanks de goede cijfers voor Vlaanderen valt het wel op dat het aandeel van Brussel de voorbije jaren is gegroeid, van 31 investeringen in 2005 tot 42 investeringen in 2007. Ook opmerkelijk is dat het aandeel van de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China) in de directe buitenlandse investeringen in de Europese Unie tussen 2001 en 2007 met een factor vijf is vermenigvuldigd, waardoor die landen een aandeel van 4,2 procent van alle directe buitenlandse investeringen in Europa hebben.

Steden vormen overal ter wereld belangrijke motoren van economische ontwikkeling. Dat geldt zeker voor Antwerpen, maar ook voor Brussel. Onze Brusselse hoofdstad is sterk verweven met het economische hinterland in Vlaanderen, door de migratie van inwoners en bedrijfsactiviteiten van het centrum naar de rand en natuurlijk door de pendelstromen van de rand naar het centrum. Volgens het magazine Brandchannel is de merknaam België ongeveer 456 miljard dollar waard. Onderzoek leert dat Brussel internationaal gezien bekender is dan België en nog een pak meer waard is.

In de Anholt Nation Brands Index 2008, die landen rangschikt op basis van de vijf criteria 'people', 'governance', 'exports', 'tourism' en 'culture and heritage', scoort België slechts een twintigste plaats. De top tien bestaat uit de volgende landen, in volgorde van rangschikking: Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Canada, Japan, Italië, de VS, Zwitserland, Australië en Zweden.

In de Anholt City Brands Index 2007, die steden rangschikt volgens de criteria 'people', 'policies', 'products', 'culture', 'business climate' en 'tourist attractions', scoort Brussel een achttiende plaats. De top tien bestaat hier uit Sidney, Londen, Parijs, New York, Rome, Melbourne, Barcelona, Vancouver, Amsterdam en Montréal. Grote internationale bedrijven met kantoren in Zaventem hebben het evenwel niet over hun Vlaamse

of Belgische eenheid. Zij hebben het heel vaak over hun 'Brussels unit' of zelfs over hun 'European headquarters'. Toen een Australische groep de luchthaven overnam, doopte ze die trouwens ook meteen om tot 'Brussels Airport'. Nu denken we dat, volgens de rangschikking van de Union of International Associations, Brussel de derde belangrijkste congresstad ter wereld is, na Parijs en Wenen. Sinds de Europese Unie Brussel de facto als hoofdstad koos, vestigden zo'n 200 Europese regio's hun zetel in Brussel. De NAVO wees Brussel als vestigingsplaats aan en met 159 ambassades en 2500 diplomaten is Brussel een van de belangrijkste diplomatieke centra ter wereld. Het staat overigens samen met New York aan de top ter zake. Naast diplomaten hebben ook tal van adviesbureaus, advocatenkantoren, lobbyisten en reclamemensen in Brussel hun thuishaven. Ten slotte zijn in Brussel zo'n 1400 buitenlandse journalisten geaccrediteerd.

Brussel is een venster op de wereld en de Vlaamse economie deelt in de vruchten van deze ontegensprekelijke internationale oriëntatie en roeping van Brussel. Meer dan 200.000 Vlaamse pendelaars verdienen er hun brood en een op drie Belgische bedrijven heeft er zijn zetel. Met een bijdrage van 20 procent in het nationale bbp (bruto binnenlands product) en slechts 10 procent van het inwonersaantal beschikt Brussel over een productief bedrijfsleven, wat voor Vlaanderen en de Vlaamse welvaart een enorme troef is, die we niet mogen verliezen.

Dan is er nog het initiatief 'Business Route 2018 for Metropolitan Brussels'. De drie regionale werkgeversorganisaties Voka, Brussels Enterprises Commerce And Industry (BECI) en de Union Wallonne des Entreprises (UWE) sloegen in 2007 de handen in elkaar om, met de actieve steun en de participatie van het VBO, een toekomstvisie voor de metropool Brussel uit te tekenen. Die metropool omvat grosso modo Brussel, Halle-Vilvoorde en Waals-Brabant. Dit samenwerkingsverband gaat resoluut voor een strategie die voortbouwt op de troeven van de Brusselse metropool en moet leiden tot meer groei en banen voor Brussel en natuurlijk ook voor dat hinterland.

In opdracht van dit samenwerkingsverband voltooide het studie bureau BAK Basel Economics in december 2007 een benchmarkanalyse van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het bureau kwam tot de volgende conclusie: "Summing up, the Brussels metropolitan region is a rich and successful region. Some of this success in the last decade is due to a favourable industry structure. Individual industries show some success stories, especially financial services, but for the more important industries the results are less promising, as for example the weak performance of commercial services, trade, transport and tourism show. For the future, given the importance of highly value added services, which rely to a large extent on highly qualified labour, the Brussels metropolitan

region should actively engage in the war for talents. At present, conditions are mixed, at best. Furthermore, the attractiveness of the region for residents and visitors and the quality of life seem to be an issue. Improvements here would also help in the war for talents. Although more research would be needed for drawing strategic conclusions, the Brussels metropolitan region should be aware of this potential impediment for future growth."

Dat zijn dus niet zulke goede vooruitzichten. Daarom heeft het Brussels Metropolitan Region-initiatief 150 bedrijfsleiders samengebracht, om zich in tien werkgroepen te buigen over de volgende opportuniteiten van die Brusselse regio, natuurlijk een deel van Vlaanderen inclusief: centrum voor internationale ondernemingen, financieel centrum, Europese hoofdstad, toeristisch en vrijetijdscentrum, centrum voor ICT, logistieke draaischijf, kennis- en vormingscentrum, centrum voor kennisintensieve industrie en centrum voor zorgdiensten. Welnu, met het initiatief Flanders-Brussels International willen we hier volop op inspelen en willen we ook volop inspelen op wat van onderuit bij de drie werkgeversorganisaties is ontstaan.

Wat doen we concreet? Bij Flanders Investment and Trade wordt een cel Flanders-Brussels International opgericht, waaraan ondernemers en vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) daadwerkelijk zullen deelnemen. Die cel zal de verdere strategienota Flanders-Brussels International voorbereiden, met een duidelijke klemtoon op het aantrekken van buitenlandse investeringen naar Vlaanderen. De afspraken met minister Vanhengel, in diens hoedanigheid van voorzitter van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel, werden gemaakt. De raad van bestuur van Flanders Investment and Trade krijgt de eindverantwoordelijkheid om nog voor mei de uitgebreide strategienota uit te werken die Flanders Brussels International voort op de rails zal moeten zetten.

Uit een eerste concreet onderhoud met de VGC is alvast gebleken dat een van de twee projecten op langere termijn, die vandaag wel worden voorbereid, zowel door ons als in Brussel, de wereldtentoonstelling in Shanghai is. Bij die wereldtentoonstelling wordt ingezoomd op het thema 'Better City, Better Life'. Er worden ongeveer 70 miljoen bezoekers verwacht.

Een ander initiatief dat zowel wij als Brussel alvast concreet voorbereiden, is dat van de Olympische Spelen van 2012 in Londen. Dan gaat het er niet alleen over al onze leveranciers voldoende te kunnen uitspelen daar, en ervoor te zorgen dat ze er opnieuw leverancier kunnen zijn. Uit gesprekken met de voorbereidende comités blijkt eveneens dat Londen 2012 voor een dynamiek in het bedrijfsleven zal zorgen. Daarbij wordt natuurlijk gekeken naar aanknopingspunten op het vasteland. Vanuit Londen wordt dan, omwille van de

zeer goede bereikbaarheid via Eurostar, Brussels Airlines en VLM, op de eerste plaats naar Brussel gekeken.

Vlaanderen in Actie (ViA) heeft ten slotte, als doorbraak voor het atelier Internationalisering, aangegeven dat we Brussel inderdaad moeten uitspelen als onze hoofdstad in onze internationale dimensie.

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U bent uitvoerig op een en ander ingegaan, maar mijn vraag betrof niet zozeer het waarom van Flanders-Brussels International. Dat had u in het verleden al uitvoerig toegelicht, en dat is ook tijdens de interpellatie van vorige maand uitvoerig aan bod gekomen.

Ik ben het ermee eens dat we de structurele verankering van Brussel in Vlaanderen onvoldoende uitspelen en dat we Brussel moeten gebruiken in functie van een grotere naambekendheid van Vlaanderen. Iedereen zal het daar wel mee eens zijn. Die discussie ten gronde hebben we eigenlijk al gevoerd, al wil ik nog opmerken dat er toch wel een angeltje zit aan het initiatief van het Waalse Gewest, de COCOF en de Franse Gemeenschap, in die zin dat Wallonie-Bruxelles International zich blijkbaar ook bezighoudt met het aantrekken van investeringen. Dan gaat het toch wel om een bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dat niet gemoeid is met dit initiatief. Dat is toch wel een vreemd verschijnsel.

Ik zou ook willen waarschuwen voor al te veel enthousiasme over dat begrip van de internationale metropool Brussel. Uiteraard zijn er economische en sociologische banden tussen Brussel en het Vlaamse ommeland. Maar u weet ook heel goed dat dit begrip met enthousiasme wordt gehanteerd door het FDF met heel andere bedoelingen dan de economische leefbaarheid van Brussel en het Vlaamse ommeland. Ik waarschuw daarvoor. Daar moet u heel voorzichtig mee zijn.

Ik blijf zitten met de vraag: hoe concreet is dit allemaal? U hebt gezegd dat binnen het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen een cel is opgericht die een soort van voorbode is van Flanders-Brussels International. Het initiatief is dus eigenlijk al opgestart. Maar wordt dit nu al dan niet gedragen door de volledige Vlaamse Regering? Er zijn wat dat betreft immers nogal wat tegenstrijdige berichten.

Minister Patricia Ceysens: Ik heb alles zorgvuldig en uitgebreid uit de doeken gedaan.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mevrouw de minister, wordt dit initiatief al dan niet gedragen door de hele Vlaamse Regering? De minister-president geeft aan dat

het niet wordt gedragen door de Vlaamse Regering en dat u voor uw beurt heeft gesproken. Hij heeft op 10 februari in deze commissie gezegd dat het niet gedragen wordt en in Het Belang Van Limburg heeft hij na uw verklaring in New York gezegd: "Patricia heeft voor haar beurt gesproken." Ik wil graag weten wat ervan aan is. Wordt dit al dan niet gedragen door de Vlaamse Regering? Ik stel vast dat deze vraag onbeantwoord blijft. Dat is op zich al veelzeggend.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Sabine Poleyn tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media, Toerisme, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over het evaluatierapport inzake de convenants gemeentelijke ontwikkelings-samenwerking

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister-president, ik heb opnieuw een vraag over het evaluatierapport van de convenants gemeentelijke ontwikkelings-samenwerking. Ik wil u niet stalken over dit aspect van het ontwikkelingsbeleid. We hebben hierover al gesproken tijdens de commissievergadering van 4 november. Toen was het rapport nog niet helemaal af. U hebt nadien ook nog informatie bezorgd, waarvoor dank. Ik dacht dan ook dat het aangewezen was om het thema nu opnieuw op te pikken aan de hand van het rapport dat iedereen intussen heeft kunnen lezen, zodat we daaruit eventueel enkele conclusies kunnen trekken.

Zoals voorzien in het decreet betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking van 2004 liet de regering een externe evaluatie uitvoeren door het Hoger Instituut voor de Arbeid (HIVA). Het HIVA maakte die evaluatie aan de hand van de eerste zeventien convenanten die in 2005 afgesloten werden.

Als we het rapport bekijken, zien we enkele beleidsaanbevelingen. Het rapport bevestigt het probleem om in te tekenen als kleine gemeente, voornamelijk door de personeelsvoorwaarde van een voltijds equivalent. Dit kaartten wij al aan in de commissie. Mijnheer de minister-president, u stelde toen dat het ook mogelijk is dat twee gemeentes samen één voltijds equivalent aanwerven. In het rapport suggereert men om dit decreetaal te regelen of om kleine gemeenten de mogelijkheid te laten om twee deeltijdse personeelsleden in plaats van één voltijds equivalent toe te wijzen aan ontwikkelingssamenwerking. Dat zijn aanbeveling twee en één.

Daarnaast legt het rapport een inhoudelijk hiaat bloot. Voor gemeentes is het blijkbaar niet duidelijk wat de langetermijndoelstellingen zijn van het Vlaamse convenantenbeleid. Dat vind ik een vreemde vaststelling. De onderzoekers leiden dat onder meer af uit de verschillende invullingen van het thema 'Bestuurskrachtversterking in het Zuiden'. Mijns inziens is deze doelstelling de grootste uitdaging van de stedenband: hoe slaag je erin de klassieke donor-ontvanger relatie tussen gemeentes te overstijgen en tot een echte meerwaarde te komen voor de beide partnergemeentes? Op pagina 46 van het rapport wordt dit risico, of deze uitdaging, vermeld, maar op het eerste zicht vind ik geen verdere suggesties of onderzoek.

De gemeentes situeren zich onder de zogenaamde vierde pijler. Indien de Vlaamse overheid zich via de bestaande site www.4depijler.be ook specifiek zou richten op gemeentes, kan daar misschien duidelijkheid worden geschapen over de visie van Vlaanderen op de stedenband. Dat is blijkbaar onduidelijk voor de gemeentes. Dit zou kunnen door goede voorbeelden te geven en door de basisprincipes en voorwaarden voor een goed ontwikkelingsbeleid, zoals wij die hebben geformuleerd in ons kaderdecreet Ontwikkelingssamenwerking, duidelijk te maken.

Ervaringen uit het buitenland en uit het federale stedenbandprogramma zouden op dit vlak bijvoorbeeld ook inspiratie kunnen bieden.

Tegelijkertijd zouden de overige vierdepijlerinitiatieven, de klassieke initiatieven van mensen die spontaan een solidariteitsband ontwikkelen, op die manier gemakkelijker terugvinden waar hun eigen gemeenten mee bezig zijn en met welke andere gemeenten zij eventueel een stedenband hebben. Ik verwijs in dit verband naar de derde aanbeveling uit het rapport.

Tot slot omvat het rapport heel wat andere aanbevelingen op het uitvoerende en het decreetgevende vlak. Ik wil hier niet op al die aanbevelingen ingaan, maar zal me beperken tot enkele concrete vragen.

Mijnheer de minister-president, bent u nog steeds van oordeel dat gemeenten in het kader van een convenant samen een personeelslid kunnen aanwerven? U hebt vorige keer verklaard dat dit juridisch kan. Hebben ondertussen al gemeenten een dergelijke vraag gesteld? Het thema is hier immers al aan bod gekomen. Heeft de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) de kleinere gemeenten van deze mogelijkheid op de hoogte gebracht? Hebt u er ondertussen al een idee van of hier bepaalde voorwaarden aan moeten worden gekoppeld? Ik denk hierbij onder meer aan de minimale of maximale grootte van de betrokken gemeenten.

Het rapport stelt voor binnen een enkele gemeente twee equivalenten in plaats van een voltijds equivalent toe te laten. Ik bedoel hiermee dat een voltijds equivalent door

twee deeltijdse equivalenten zou kunnen worden vervangen. Wilt u hierop ingaan?

Op welke wijze wilt u ingaan op de aanbeveling die stelt dat de langetermijndoelstellingen van het convenantenbeleid duidelijker moeten worden gemaakt en duidelijker aan de gemeenten moeten worden gecommuniceerd. Ziet u in dit verband een rol weggelegd voor de daarnet al aangehaalde website www.4depijler.be? Dit lijkt me een eenvoudige manier om dit te doen. Hebt u nog andere ideeën om op die aanbeveling in te gaan?

Tot slot bevat het evaluatierapport een aantal andere aanbevelingen. Wilt u gevolg geven aan een aantal van die aanbevelingen?

De voorzitter: De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik stel op basis van het verslag insgelijks vast dat de (lange)termijndoelstellingen van het Vlaams convenantenbeleid voor de gemeenten blijkbaar niet duidelijk zijn. Dit heeft de gemeenten echter niet belet om, in navolging van de zeventien oorspronkelijke gemeenten, bijkomende convenants af te sluiten.

Mij lijkt het nochtans essentieel de doelstellingen te kennen. Blijkbaar zijn heel wat gemeenten in dit project gestapt zonder te weten waarover het gaat of waar een en ander uiteindelijk zou moeten eindigen. Vanuit bestuurskundig oogpunt is en blijft het in elk geval een merkwaardige vaststelling: gemeenten stappen in een project zonder goed te weten waarover het gaat of wat de finaliteit is.

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer de voorzitter, het is vanzelfsprekend steeds belangrijk te weten waar men precies instapt. Als men dit uit het oog verliest dreigen de gevolgen onoverzichtelijk te worden.

Ik heb over deze kwestie op 4 november 2008 al wat uitleg over gegeven. Het is een goede zaak dat mevrouw Poleyn dit allemaal nog even heeft herhaald. Het betreft hier immers een belangrijke problematiek. Ik hoop dat deze vraag om uitleg ertoe zal leiden dat meer gemeenten dan ooit voordien zullen worden geïnformeerd. Het is een van de taken van de parlementsleden om de gemeentebesturen die de finaliteit niet (meer) zouden kennen, in te lichten en in staat te stellen met meer kennis van zaken een beslissing te nemen.

Het is perfect mogelijk dat twee of meer gemeenten een gemeenschappelijk ambtenaar voor de uitvoering

van het convenant delen. Ik heb dat al eerder gezegd, en ik herhaal dat hier nogmaals. Dit lijkt me een belangrijk punt. Op die manier kan immers de drempel voor kleinere gemeenten worden verlaagd om zich tot een convenant te engageren.

Het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS) en de VVSG zijn op de hoogte gesteld van deze mogelijkheid. Ik kan enkel informatie aan de intermediaire organisaties doorgeven, die op hun beurt hun eigen leden moeten informeren. De VVSG zal de steden en de gemeenten die van plan zijn een convenant te delen bij de aanvraag van een gedeeld convenant ondersteunen. Ik denk dat alle informatie maximaal is doorgestroomd. Ik hoop in elk geval dat we in de toekomst zullen vaststellen dat geen enkele gemeente niet op de hoogte is.

Wat de vraag over de voltijdse equivalenten betreft, kan ik melden dat het decreet duidelijk is. De gemeente moet, drie jaar na het afsluiten van een convenant en voor duur van dat convenant, minstens een voltijds gemeentelijk ambtenaar voor ontwikkelingssamenwerking tewerkstellen. Het decreet verbiedt, met andere woorden, niet dat meer dan één voltijds equivalent zich met ontwikkelingsamenwerking inlaat. In 2008 hadden vijf gemeenten twee of meer voltijdse Noord-Zuidambtenaren in dienst. Het lijkt me belangrijk dit hier nog eens te herhalen. Ik hoop dat de mist die in sommige hoofden misschien nog aanwezig was, hiermee is opgetrokken.

De drie doelstellingen van het convenantenbeleid zijn in het decreet opgenomen. Ik som ze even op. De eerste doelstelling is het bewerkstelligen van een brede sensibilisering inzake ontwikkelingssamenwerking binnen de gemeente. De tweede doelstelling is het nastreven van een goed bestuur inzake gemeentelijke ontwikkelingsamenwerking binnen de gemeente. De derde doelstelling is het ondersteunen van de directe samenwerking tussen gemeenten in een Noord-Zuidcontext voor die gemeenten die dit beogen.

Over die doelstellingen wordt op meerdere manieren gecommuniceerd.

Ten eerste sloot de Vlaamse overheid een beheersovereenkomst af met de VVSG met als doel de begeleiding van steden en gemeenten bij de uitvoering van de convenants. De organisatie staat in voor een viertal taken. Ten eerste gaat het om informeren en communiceren onder meer via het “handboek Noord-Zuid voor lokale besturen” of via informatiesessies. Ten tweede gaat het om adviseren en ondersteunen bijvoorbeeld via trajectbegeleiding. Ten derde is er netwerking en overleg door het linken van gemeenten en het overleg met de Vlaamse overheid. Ten slotte is er vorming door middel van lessen en bijeenkomsten.

Ten tweede wordt er jaarlijks een oproep gelanceerd. Gemeenten en steden kunnen hierop een aanvraag indienen

bij het Vlaams Agentschap voor Internationale Samenwerking (VAIS). Het convenantenbeleid vormt de leidraad voor de organisatie van de oproep, van de aanvraagprocedure tot de goedkeuring.

Ten derde staat het VAIS in voor de administratieve afhandeling van het convenant. Zoals u weet staan op de website van het agentschap ook alle decretale bepalingen waaraan gemeenten of steden moeten voldoen om in aanmerking te komen voor een convenant. Daarnaast vindt men ook een overzicht van de betrokken gemeenten.

Met deze drie elementen werd er toch heel wat werk verricht. We beschikken dus, dat vind ik toch zelf, over een ruim arsenaal aan instrumenten om met de gemeenten over het convenantenbeleid te communiceren. Het inzetten van de vierdepijlerwebsite als bijkomend communicatie-instrument is daarom niet aan de orde. Het is bovendien belangrijk dat we er alles aan doen om begripsverwarring te voorkomen. Ontwikkelingsinitiatieven van steden en gemeenten behoren exclusief tot de eerste pijler. De vierde pijler staat dan weer voor particuliere initiatieven – u hebt dit zelf aangehaald en ik meen dat u ook aanwezig was bij de lancering van de belangrijke website – en om die reden kunnen gemeenten zich geen lid maken van de vierde pijler. Er werd voor geopteerd om ze van elkaar te scheiden.

Ik noteer niettemin dat de Vlaamse steden en gemeenten laten weten dat ze onvoldoende kunnen inschatten hoe de Vlaamse Regering haar samenwerking met de lokale besturen op het vlak van ontwikkelingssamenwerking op langere termijn gestalte wil geven. Ik leid dat ook af uit het memorandum dat de VVSG heeft gepubliceerd naar aanleiding van de nakende verkiezing. Ik heb kennis genomen van die bezorgdheid, maar ik wil hier nog eens duidelijk onderstrepen dat wanneer men de tekst van het decreet erbij zou nemen, men de langetermijnvisie er als gebetonneerd in terugvindt, maar natuurlijk is het de wetgevende macht, die na de verkiezingen van 7 juni 2009 opnieuw zal worden samengesteld, die beslist. Ik wil mij hierin niet mengen, want het is aan de wetgevende instanties, hier meer bepaald aan het Vlaams Parlement, om te oordelen of bepaalde decreten al dan niet bijgestuurd of herzien moeten worden.

De studie bevat een aantal elementen die van belang kunnen zijn voor een versterking van het beleid rond de convenants. Op dit moment zijn mijn diensten bezig met het bestuderen van de verschillende mogelijkheden. Of en hoe dit moet leiden tot een decreetsherziening is momenteel nog niet uitgemaakt. Aangezien echter om technische redenen een decreetswijziging geen haalbare optie meer is binnen de huidige parlementaire legislatuur, wordt dit hoe dan ook een beleidskeuze van de volgende minister, tenzij deze commissie natuurlijk

zelf nog in extremis een initiatief neemt. Ik heb immers begrepen dat voorstellen van decreet door dit parlement mogelijk blijven tot de laatste dag van de werkzaamheden. Wij, als Vlaamse Regering, zijn niet meer in staat om nog een ontwerp van decreet tijdig in te dienen, want daarover werden afspraken gemaakt: de termijn waarbinnen ze ingeleverd moesten worden, liep af op 6 maart, en die datum ligt nu reeds achter ons.

De voorzitter: Mevrouw Poleyn heeft het woord.

Mevrouw Sabine Poleyn: Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw antwoord.

In mijn vraag is er misschien een onduidelijkheid geslopen. Wat betreft de eerste vraag, die over de voltijdse equivalenten, was het een concrete aanbeveling uit het rapport om – ten einde het niet aan één persoon te moeten toewijzen – de zaak te spreiden over twee of meerdere deeltijdse equivalenten. De afgelopen jaren was het niet duidelijk of dit kon, vandaar de vraag naar een decretale regeling. U stelt dat we dit aan de volgende legislatuur moeten overlaten en dat is politiek misschien wel terecht.

U stelt ook dat de gemeenten niet onder de eerste pijler vallen. Dat is een duidelijke keuze, want van bij het begin, dat wil zeggen vanaf het initiële rapport van Patrick Develtere, toen door hem voor de eerste keer over de vierde pijler werd gesproken, situeerde hij de gemeenten bij de grote restcategorie. De eerste pijler was bilateraal: tussen de Vlaamse overheid en een andere overheid. De gemeenten vielen onder de restgroep, samen met bijvoorbeeld de vakbonden en de kleine particuliere initiatieven. Er is natuurlijk iets voor te zeggen dat ze eerder bij de eerste pijler thuishoren, want het gaat ook over een overheidsniveau. Dit is iets dat misschien uitgeklaard kan worden.

Ook ik was verrast dat er werd vastgesteld dat men niet echt goed weet waar wij met ons beleid heen willen, want de doelstellingen staan in het decreet en kunnen makkelijk nagelezen worden. Maar misschien gaat het in de praktijk vooral om de bestuurskrachtversterking in het Zuiden. De stedenband moet de lokale besturen in het Zuiden versterken: hoe gaat dat concreet gebeuren, wanneer is dat voldoende naar onze normen? Dat is niet zo evident. Het is bepaald ook niet eenvoudig om dat allemaal in de praktijk te brengen. In de loop der jaren zullen we ervaring opbouwen. Die moeten we dan onder elkaar verspreiden via de VVSG zodat de kwaliteit zo hoog mogelijk is. Dat is volgens mij de achilleshiel van de stedenbandenkwestie.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil ook nog even onderstrepen dat twee halftijdse banen perfect kan. Ik zal dat nog eens expliciet doorgeven. U vraagt of we dat ook niet decretaal moeten vastleggen. Ik zal dat in elk geval nog eens onderstrepen en doorgeven aan de

VVSG. Die kan dat dan communiceren aan de gemeenten. daar is geen discussie over, dat is ook een mogelijkheid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
